

Opinia Komitetu Regionów „Przyszłość strategii lizbońskiej po 2010 r.”

(2010/C 141/02)

KOMITET REGIONÓW:

- Stwierdza, że ta wysoka jakość życia musi zostać osiągnięta z **uwzględnieniem granic możliwości wyznaczonych przez ograniczone zasoby planety** ⁽¹⁾ i oparta na dążeniu do spójnego i sprawiedliwego społeczeństwa, w którym wszystkie jednostki i grupy wnoszą optymalną wartość i wkład i w którym zachęty i środki wsparcia skupiają się na walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz na budowaniu zrównoważonej gospodarki.
- Podkreśla znaczenie odpowiednio finansowanej, ogólnoeuropejskiej polityki spójności, obejmującej wszystkie regiony europejskie, jako kluczowego czynnika we wspieraniu realizacji nowej strategii, oraz sprzeciwia się jakimkolwiek posunięciom mającym na celu renacjonalizację funduszy strukturalnych czy też usunięcie wymiaru regionalnego z polityki spójności przy dokonywaniu przeglądu przyszłego budżetu UE.
- Zauważa, że polityka spójności UE ma ugruntowaną strukturę wielopoziomowego sprawowania rządów we wdrażaniu programów funduszy strukturalnych, oraz stwierdza, że nowa strategia powinna wykorzystać istniejące struktury partnerstwa do usunięcia obecnych niedostatków w strukturach sprawowania rządów. Wyraźne powiązanie struktur sprawowania rządów z programami regionalnymi w ramach polityki spójności UE jest o wiele skuteczniejszym sposobem zapewnienia wspólnego kształtowania polityki.
- Wzywa przywódców UE do uznania **rozwoju konkurencyjności Europy w ramach gospodarki ekologicznej** za kluczowy priorytet, aby umożliwić UE odgrywanie wiodącej roli w tworzeniu solidnych podstaw gospodarki światowej, opartych na zrównoważonym rozwoju. W szczególności oznacza to dawanie dobrego przykładu, priorytetowe traktowanie inwestycji w nowe technologie ekologiczne, B+R, w tym produkcję energii odnawialnej, efektywność energetyczną, zrównoważone metody produkcji i konsumpcji, TIK i infrastrukturę szerokopasmową w oddalonych społecznościach, a także propagowanie ochrony i zachowania środowiska. Europejskie uniwersytety, ośrodki badawcze i MŚP mają do odegrania kluczową rolę w realizacji tego programu ⁽²⁾. Wymaga to zmian strukturalnych w gospodarce europejskiej, w tym koordynacji polityki makroekonomicznej i aktywnej polityki rynku pracy, aby wspierać przejście na gospodarkę ekologiczną.

⁽¹⁾ Sformułowanie zawarte w raporcie Komisji Rozwoju Zrównoważonego w Wielkiej Brytanii pt. „Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy” („Dobrobyt bez wzrostu: przejście na gospodarkę zrównoważoną”), opublikowanym w marcu 2009 r. Zob. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/redefining-prosperity.html>

⁽²⁾ Przykładem jest projekt The Wave Hub, który zostanie wybudowany u wybrzeży Kornwalii w 2010 r. Dzięki wsparciu finansowemu z EFRR powstanie pierwszy w Wielkiej Brytanii ośrodek na wodach przybrzeżnych służący zademonstrowaniu na miejscu funkcjonowania wielu urządzeń wytwarzających energię z fal. Jest to projekt prowadzony we współpracy z sektorem publicznym i prywatnym oraz ośrodkami badawczymi.

Sprawozdawca: Christine CHAPMAN (UK/PSE), członek Zgromadzenia Narodowego Walii

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Najważniejsze przesłania

1. Popiera opracowanie kontynuacji obecnej strategii lizbońskiej po 2010 r., uważa jednak, że istnieje potrzeba **przywrócenia równowagi tej strategii** oraz połączenia europejskiej strategii zrównoważonego rozwoju i strategii lizbońskiej. Choć z zadowoleniem przyjmuje zamiar wzmocnienia pozycji obywateli w społeczeństwach sprzyjających włączeniu społecznemu oraz tworzenia konkurencyjnej, spójnej i bardziej przyjaznej środowisku gospodarki, ogłoszony w opublikowanym dnia 24 listopada dokumencie konsultacyjnym w sprawie przyszłości strategii, jest jednak rozczarowany, że Komisja nie przedstawiła ambitniejszej i bardziej kompleksowej wizji ponownego zrównoważenia i ukierunkowania strategii na uczynienie z Europy zrównoważonego, społecznie sprawiedliwego i spójnego społeczeństwa.

2. Podkreśla, że obecna strategia lizbońska nie uznaje w wystarczającym stopniu zasadniczej roli, jaką odgrywają władze lokalne i regionalne w całej UE we wdrażaniu i informowaniu o strategii w terenie. Powtarza także apel zawarty w Białej księdze w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów o uwzględnienie tej kwestii w nowej strategii.

3. Odnotowuje szeroko rozpowszechnioną **wśród władz lokalnych i regionalnych niepewność co do ogólnego celu obecnej strategii lizbońskiej**. Problem ten można rozwiązać poprzez ustanowienie jasnych celów w ramach nowej strategii i poprzez skuteczne informowanie o nich w terenie.

4. Wyraża ubolewanie, że strategia lizbońska, która miała się przyczynić do osiągnięcia unii gospodarczej i walutowej (UGW), w dużej mierze zawiodła oczekiwania związane z ulepszeniem wspólnego zarządzania gospodarczego na szczeblu UE lub zapewnieniem lepszej koordynacji polityki gospodarczej państw członkowskich. Komitet ubolewa, że w odpowiedzi na obecny kryzys gospodarczy wiele państw członkowskich przyjęło politykę gospodarczą opartą wyłącznie na interesach krajowych zamiast dążyć do skoordynowanych działań w ramach jednolitego rynku europejskiego.

5. Wzywa, by nowa strategia miała **wyraźny nadrzędny cel** ukierunkowany na **wysoką jakość życia i dobrobyt wszystkich obywateli UE**. Kluczowym elementem jest tutaj zatrudnienie, a także poziom zamożności, ale istnieją również inne czynniki, które należy wziąć pod uwagę, aby uzyskać pełen

obraz jakości życia i dobrobytu, także w szerszym kontekście społecznym i środowiskowym, w którym żyją ludzie ⁽¹⁾.

6. Stwierdza, że ta wysoka jakość życia musi zostać osiągnięta z **uwzględnieniem granic możliwości wyznaczonych przez ograniczone zasoby planety** ⁽²⁾ i oparta na dążeniu do spójnego i sprawiedliwego społeczeństwa, w którym wszystkie jednostki i grupy wnoszą optymalną wartość i wkład i w którym zachęty i środki wsparcia skupiają się na walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz na budowaniu zrównoważonej gospodarki.

7. Podkreśla **kluczowy wpływ edukacji i szkoleń** na podnoszenie świadomości w dziedzinie rozwoju zrównoważonego i rozwijanie talentów w zakresie kreatywności i przedsiębiorczości wśród obywateli Europy; akcentuje także potrzebę tworzenia **kultury uczenia się przez całe życie**.

8. Proponuje, by **nowej strategii nadać nową nazwę**, by nie mylić jej z traktatem lizbońskim i by podkreślić nowe podejście do strategii. Może to być nazwa „Jakość życia dla wszystkich: budowa zrównoważonej przyszłości dla Europy w świecie” lub w wersji skróconej „Strategia zrównoważonej Europy”.

9. Wzywa do zwiększenia skuteczności strategii komunikacyjnej, uwzględniającej władze lokalne i regionalne, aby podnosić świadomość i propagować najważniejsze przesłanie nowej strategii.

Obecne i nowe wyzwania

10. Stwierdza, że **obecny kryzys finansowy, gospodarczy, społeczny i ekologiczny** radykalnie zmienił kontekst dyskusji na temat przyszłości strategii lizbońskiej, co oznacza, że kontynuacja dotychczasowych działań nie jest właściwa. Pojawiło się wiele **bezpośrednich wyzwań** takich jak coraz wyższa stopa bezrobocia w całej Europie, zwłaszcza wśród młodych ludzi, a także widmo protekcjonizmu. Kryzys obnażył też niedoskonałości strukturalne światowego modelu gospodarczego i ukazał potrzebę nowego i trwałego podejścia, zarówno pod względem ekologicznym, jak i społeczno-gospodarczym, a także potrzebę ściślejszej regulacji sektora bankowego i finansowego.

⁽¹⁾ New Economics Foundation (<http://www.neweconomics.org/gen>) opracowała „National Accounts of Well-being” („Narodowe rachunki dobrobytu”), opisane jako zestaw czynników składających się na dobrobyt jednostki i społeczeństwa.

⁽²⁾ Sformułowanie zawarte w raporcie Komisji Rozwoju Zrównoważonego w Wielkiej Brytanii pt. „Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy” („Dobrobyt bez wzrostu: przejście na gospodarkę zrównoważoną”), opublikowanym w marcu 2009 r. Zob. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/reevaluating-prosperity.html>

11. Powtarza, że zanim kryzys gospodarczy nawiedził Europę, a gospodarka zdawała się osiągać stosunkowo dobre wyniki, w Europie nadal utrzymywał się wysoki poziom ubóstwa i zwiększała się nierówność dochodów. Według danych opublikowanych przez Komisję Europejską w październiku 2008 r. 16 % ludności w Europie żyje poniżej progu ubóstwa, jedna osoba na dziesięć mieszka w gospodarstwie domowym, w którym nikt nie pracuje, a 19 % dzieci jest stale zagrożonych biedą⁽¹⁾. Zwalczanie ubóstwa i rosnącej nierówności dochodów w Europie musi być jednym z zasadniczych celów przyszłej strategii.

12. Zauważa, że Europa stoi przed wieloma **wyzwaniami długoterminowymi**, które muszą zostać uwzględnione w nowej strategii. Są to: zmiany demograficzne, zmiany klimatu, bezpieczeństwo energetyczne, globalizacja⁽²⁾ oraz osiągnięcie spójności terytorialnej w całej UE. Ubolewa, że w dokumencie Komisji w sprawie konsultacji dotyczących przyszłej strategii „UE 2020” spójność społeczna nie została w większym stopniu uwypuklona jako wiodąca zasada. Wzywa Komisję, zgodnie z wymogami dotyczącymi spójności terytorialnej zawartymi w traktacie lizbońskim, by do każdego nowego wniosku prawodawczego dotyczącego kompetencji władz lokalnych lub regionalnych dołączała ocenę jego oddziaływania terytorialnego.

13. Odnotowuje, że w wyniku kryzysu społecznego, finansowego i gospodarczego w nadchodzących latach wystąpi **znaczna presja na finanse publiczne**. Dlatego też konieczne jest skuteczne dostosowanie zasobów i finansowania na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, aby osiągnąć odpowiednie inwestowanie, które zapewni realizację szeroko zakrojonych celów nowej strategii. Aby umożliwić miastom i regionom skuteczny udział we wdrażaniu strategii lizbońskiej, należy zadbać o pełne przestrzeganie przez Unię Europejską i państwa członkowskie zasad Europejskiej karty samorządu lokalnego Rady Europy w zakresie **zasobów finansowych społeczności lokalnych** (art. 9).

14. Stwierdza, że zarówno dla osiągnięcia rzeczywistej spójności społecznej, jak i dla stawienia czoła długoterminowym wyzwaniom konieczne jest podejście terytorialne we wszystkich obszarach polityki, w ramach którego uwzględniono by specyficzne warunki na szczeblu lokalnym i regionalnym w całej Europie. Jednocześnie należy przeznaczyć odpowiednie środki z budżetu wspólnotowego na wsparcie zrównoważonego rozwoju terytorialnego w Unii Europejskiej.

15. Proponuje, by **nowa strategia** stawiała na pierwszym miejscu inwestycje w gospodarkę ekologiczną, uwzględniała spójność społeczną, zapewniała podejście oparte na wielopoziomym sprawowaniu rządów, a także oferowała świeże spojrzenie na sposoby mierzenia wpływu nowej strategii.

⁽¹⁾ DG ds. Zatrudnienia MEMO/08/625 Bruksela, 16 października 2008 r. Zob.: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=fr&catId=637>

⁽²⁾ Zob. sprawozdanie „Regions 2020 report” opublikowane przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.

Inwestycje w gospodarkę ekologiczną

16. Apeluje o włączenie do nowej strategii **celów i zobowiązań UE w zakresie zmian klimatu**, aby stworzyć gospodarkę niskoemisyjną w całej Europie.

17. Wzywa przywódców UE do uznania **rozwoju konkurencyjności Europy w ramach gospodarki ekologicznej** za kluczowy priorytet, aby umożliwić UE odgrywanie wiodącej roli w tworzeniu solidnych podstaw gospodarki światowej, opartych na zrównoważonym rozwoju. W szczególności oznacza to dawanie dobrego przykładu, priorytetowe traktowanie inwestycji w nowe technologie ekologiczne, B+R, w tym produkcję energii odnawialnej, efektywność energetyczną, zrównoważone metody produkcji i konsumpcji, TIK i infrastrukturę szerokopasmową w oddalonych społecznościach, a także propagowanie ochrony i zachowania środowiska. Europejskie uniwersytety, ośrodki badawcze i MŚP mają do odegrania kluczową rolę w realizacji tego programu⁽³⁾. Wymaga to zmian strukturalnych w gospodarce europejskiej, w tym koordynacji polityki makroekonomicznej i aktywnej polityki rynku pracy, aby wspierać przejście na gospodarkę ekologiczną.

18. Wzywa do przyjęcia **europejskiej strategii na rzecz umiejętności ekologicznych i ekologicznych miejsc pracy**, aby zapewnić ramy dla inwestycji w umiejętności i wiedzę w celu wspierania rozwoju zrównoważonej gospodarki. Przyszłe programy finansowania UE, w tym program uczenia się przez całe życie oraz Europejski Fundusz Społeczny powinny skupiać się na wspieraniu inwestycji w ekologiczne miejsca pracy i ekologiczne umiejętności ze szczególnym naciskiem na nowe, dynamiczne i innowacyjne MŚP⁽⁴⁾.

19. Wzywa UE do przyjęcia **spójnych ram dla zachęt i mechanizmów wsparcia (lepsze ekologiczne stanowienie prawa)**, aby sprzyjać rozwojowi zrównoważonej gospodarki w całej Europie.

20. Wzywa do nadania priorytetu **dzieleniu się najlepszymi rozwiązaniami** w zakresie innowacyjnego podejścia ustanawiającego zachęty w poszczególnych państwach członkowskich, które stymulowałyby i nagradzały obywateli UE, przedsiębiorstwa i władze publiczne za zachowania ekologiczne i które karałyby za zachowania niezgodne z zasadami rozwoju zrównoważonego.

⁽³⁾ Przykładem jest projekt The Wave Hub, który zostanie wybudowany u wybrzeży Kornwalii w 2010 r. Dzięki wsparciu finansowemu z EFRR powstanie pierwszy w Wielkiej Brytanii ośrodek na wodach przybrzeżnych służący zademonstrowaniu na miejscu funkcjonowania wielu urządzeń wytwarzających energię z fal. Jest to projekt prowadzony we współpracy z sektorem publicznym i prywatnym oraz ośrodkami badawczymi.

⁽⁴⁾ Jako przykłady można wymienić: „Capturing the Potential – A Green Jobs Strategy for Wales” („Wykorzystanie potencjału – Strategia na rzecz ekologicznych miejsc pracy dla Walii”), opublikowany przez rząd Walii w dniu 9 lipca 2009 r.; „Going for green growth: a green jobs strategy for Scotland” („W kierunku ekologicznego wzrostu: strategia na rzecz ekologicznych miejsc pracy dla Szkocji”), opublikowany przez rząd Szkocji w czerwcu 2005 r.

21. Podkreśla ponownie, że **podejście ekologiczne może doprowadzić do powstania koła sukcesu** oraz przyczynić się do rozwiązania problemów ekonomicznych i społecznych. Na przykład ostatnie zmiany w regulacjach dotyczących funduszy strukturalnych umożliwiają wspieranie środków na rzecz efektywności energetycznej w gospodarstwach o niskich dochodach.

22. Podkreśla **znaczenie inicjatyw oddolnych** ze strony społeczności lokalnych, służących wprowadzaniu zmian w terenie ⁽¹⁾.

Spójność i integracja społeczna

23. Podkreśla wartość i znaczenie **systemów ubezpieczeń społecznych i ochrony socjalnej**, które chronią najsłabszych członków społeczeństwa, oraz potrzebę utrzymania silnego europejskiego modelu społecznego ⁽²⁾.

24. Zgodnie z Protokołem w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym załączonym do traktatu lizbońskiego, Komitet uznaje kluczową rolę usług świadczonych w interesie ogólnym, a zwłaszcza usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, których organizację i finansowanie należy zabezpieczyć w większym stopniu, a także znaczenie usług publicznych w miejscu zamieszkania dla obywateli.

25. Wzywa do podjęcia działań na rzecz **walki z ubóstwem dzieci i ubóstwem międzypokoleniowym** w rodzinach i opowiada się za utrzymaniem celów barcelońskich dotyczących usług związanych z opieką nad dziećmi ⁽³⁾.

26. Podkreśla znaczenie **odpowiednio finansowanej, ogólnoeuropejskiej polityki spójności, obejmującej wszystkie regiony europejskie**, jako kluczowego czynnika we wspieraniu realizacji nowej strategii, oraz sprzeciwia się jakimkolwiek posunięciom mającym na celu renacjonalizację funduszy strukturalnych czy też usunięcie wymiaru regionalnego z polityki spójności przy dokonywaniu przeglądu przyszłego budżetu UE.

27. Wzywa do podjęcia zobowiązania na rzecz skuteczniejszego wykorzystania istniejącej wiedzy i najlepszych rozwiązań w ramach programów funduszy strukturalnych UE z korzyścią dla wszystkich regionów w UE.

⁽¹⁾ Gmina Thisted w Danii jest modelowym przykładem działań na rzecz zwalczania zmiany klimatu podjętych przez społeczność lokalną. Doprowadziły one do uzyskania stanu, w którym ponad 100 % zużywanej energii i ponad 80 % zużywanego ciepła produkuje się bez udziału paliw kopalnych. Zob. www.climate.thisted.dk

⁽²⁾ Kwestia ta została dobrze omówiona w „The Spirit Level: Why More Equal Societies Almost Always Do Better” autorstwa prof. Richarda Wilkinsona i dr Kate Pickett (Allen Lane, marzec 2009 r.). Platforma społeczna wzywa do przyjęcia europejskiego systemu płacy minimalnej; pojawiają się także apele, by UE zobowiązała się do przestrzegania standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy w zakresie godnej pracy.

⁽³⁾ „(...) zapewnienie do roku 2010 opieki nad dzieckiem, przynajmniej w odniesieniu do 90 % dzieci w wieku od trzech lat, do objęcia powszechnym obowiązkiem szkolnym oraz przynajmniej 33 % dzieci w wieku poniżej lat trzech”. Zob. http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

28. Wzywa przywódców UE, aby w czasie Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym 2010 podjęli zobowiązania do **priorytetowego traktowania spójności społecznej i integracji społecznej** w celu rozwiązania problemu rosnącego bezrobocia, różnic w wynikach gospodarczych poszczególnych regionów, wykluczenia społecznego, braku pracy oraz braku aktywności gospodarczej. KR zgadza się z treścią raportu Barki, w którym stwierdzono, że programy funduszy strukturalnych UE są kluczowym narzędziem zwalczania wykluczenia społecznego.

29. Wzywa do podjęcia działań na rzecz uporania się z rosnącym **bezrobociem wśród młodych ludzi** poprzez priorytetowe traktowanie inwestycji w edukację, szkolenia i rozwój umiejętności, w tym programy zachęcające do mobilności młodych osób. Komitet z zadowoleniem przyjmuje zalecenie Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy przyjęte w listopadzie 2008 r., a także popiera propozycję Komisji, by rok 2011 został ogłoszony Europejskim Rokiem Wolontariatu.

30. Wzywa do większego uznania **kluczowego wkładu kobiet** w siłę roboczą oraz kobiet jako przedsiębiorców i innowatorów. Europa ma przed sobą jeszcze długą drogę, jeżeli chodzi o równość płci, jak wskazuje najnowszy raport Komisji Europejskiej, który podkreśla m.in. problemy utrzymujących się różnic w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn, trudności w znalezieniu równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz stereotypów związanych z płcią ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾. Ma zatem nadzieję, że zostaną przewidziane zalecenia i zachęty dotyczące podejmowania pracy przez kobiety i utrzymywania się przez nie na rynku pracy.

31. Wzywa do **większego uznania dla wartości i wkładu wszystkich członków społeczeństwa**. Nowa strategia powinna kłaść nacisk na znaczenie „społeczeństwa obywatelskiego”, w szczególności wkładu trzeciego sektora, opiekunów i wolontariuszy w dobrobyt innych osób, czego się często nie docenia. Nowa strategia powinna również zachęcać do przyjęcia polityki w zakresie **aktywności osób starszych** oraz inicjatyw międzypokoleniowych.

32. Stwierdza, że przyszła polityka spójności UE powinna obejmować **wsparcie dla inicjatyw w zakresie rozwoju lokalnego**, ukierunkowanych na określone społeczności miejskie i wiejskie stojące przed szczególnymi wyzwaniami społeczno-gospodarczymi. Podejście to było stosowane z powodzeniem w przeszłości w ramach inicjatyw takich jak Equal, Leader i Urban oraz w ramach ogólnych programów Celu 1 i 2.

⁽⁴⁾ COM(2009) 77: Równość kobiet i mężczyzn 2006-2009.

⁽⁵⁾ W Global Economics Paper Nr 164 „Women Hold Up Half the Sky”, opublikowanym przez Goldman Sachs w 2007 r., stwierdzono, że zmniejszenie nierówności płci zwiększyłoby wzrost gospodarczy. Rząd Norwegii wprowadził kwoty, aby zapewnić minimalnie 40-proc. udział kobiet w zarządach wszystkich prywatnych przedsiębiorstw, uznając, że kwoty mają sens pod względem gospodarczym. Bank Światowy w artykule pt. „The World Bank and Gender Equality” (kwiecień 2009 r.) uznał, że ubóstwo nie może zostać wyeliminowane, jeżeli nie zostanie osiągnięta równość płci, oraz określił ograniczanie możliwości gospodarczych dla kobiet jako „złą gospodarckę”.

33. Z zadowoleniem przyjmuje podejście, zgodnie z którym zasady dotyczące pomocy państwa umożliwiają wspieranie zrównoważonej produkcji gospodarczej w społecznościach lokalnych (np. poprzez priorytetowe traktowanie zamówień ekologicznych i dostępu do infrastruktury szerokopasmowej w odległych społecznościach wiejskich).

Wielopoziomowe sprawowanie rządów

34. Podkreśla potrzebę **zaangażowania władz lokalnych i regionalnych** w opracowanie, realizację i ocenę nowej strategii.

35. Podkreśla znaczenie władz lokalnych i regionalnych w przejmowaniu wiodącej roli w zakresie **reagowania na kryzys finansowy i gospodarczy w terenie**, aby sprostać bezpośrednim i krótkoterminowym wyzwaniom ⁽¹⁾.

36. Wzywa do **lepszego koordynacji i współpracy** między władzami różnych szczebli w Europie, a także do nadania o wiele silniejszego wymiaru regionalnego nowej strategii.

37. Wzywa przywódców UE do tego, **by przyszłe wydatki UE** były dostosowane do realizacji kluczowych celów nowej strategii i by przydział środków na określone cele – taki jak przypisanie środków na strategię lizbońską w ramach funduszy strukturalnych – objął z podobnym powodzeniem także inne odpowiednie aspekty budżetu UE.

38. Wzywa do **silniejszych zachęt dla rządów krajowych**, by zobowiązały się do realizacji celów nowej strategii, w tym odpowiednich celów wiążących, aby zapewnić skuteczne wdrażanie w terenie.

39. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję, by rozważyć powiązanie strategii z **kadencją Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego**. W nowej strategii należy wyraźniej określić rolę Parlamentu Europejskiego jako demokratycznie wybieranego europejskiego organu współpracującego z Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

⁽¹⁾ Przykładowo, od października 2008 r. w Walii odbyło się sześć szczytów gospodarczych, w których udział wzięły wszystkie kluczowe podmioty w celu zaplanowania reakcji na kryzys. Rząd Walii wykorzystał także EFS do sfinansowania zestawu dopłat do uposażeń i dopłat szkoleniowych dla pracodawców zatrudniających osoby niedawno zwolnione z pracy (REACT) lub zatrzymujących pracowników zagrożonych zwolnieniem (PROACT). Konferencja Peryferyjnych Europejskich Regionów Morskich przyjęła w dniu 15 lipca 2009 r. manifest pt. „Emerging stronger from the crisis: a European Territorial Pact”, w którym uznaje się regionalne odpowiedzi na kryzys w całej Europie, a także wzywa do specjalnego posiedzenia Komisji Europejskiej, państw członkowskich i władz regionalnych (w tym Komitetu Regionów) w celu omówienia długoterminowych odpowiedzi na kryzys.

40. Zauważa, że polityka spójności UE ma ugruntowaną **strukturę wielopoziomowego sprawowania rządów** we wdrażaniu programów funduszy strukturalnych, oraz **stwierdza, że nowa strategia powinna wykorzystać istniejące struktury partnerstwa** do usunięcia obecnych niedostatków w strukturach sprawowania rządów. Wyraźne powiązanie struktur sprawowania rządów z programami regionalnymi w ramach polityki spójności UE jest o wiele skuteczniejszym sposobem zapewnienia wspólnego kształtowania polityki.

41. Proponuje, by istniejące partnerstwa podjęły **aktywną rolę w przygotowaniu krajowych programów reform (KPR)**, a programy funduszy strukturalnych przyczyniały się na szczeblu regionalnym do realizacji nadrzędnych celów KPR. Wyraża zaniepokojenie brakiem konkretnych sugestii w dokumencie konsultacyjnym co do sposobów, w jaki strategia „UE 2020” zapewni zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych oraz parlamentów i zgromadzeń regionalnych w opracowywanie i wdrażanie strategii oraz KPR.

Mierzenie wpływu strategii

42. Zauważa **coraz większe niezadowolenie ze stosowania PKB** jako głównego wskaźnika mierzącego wyniki gospodarcze i wzywa do opracowania nowych wskaźników zapewniających bardziej konstruktywny sposób mierzenia koniunktury, dobrobytu i jakości życia w Europie ⁽²⁾.

43. Apeluje, by miary te uwzględniały **szersze wyzwania społeczne i ekologiczne**, w tym wskaźniki dotyczące ubóstwa dzieci, dystrybucji dochodów, poziomu emisji CO₂ i innych emisji, wpływu na bioróżnorodność i inne elementy, które stanowią część szerokiej definicji dobrobytu i odzwierciedlają różnice na szczeblu niższym niż krajowy w całej Europie ⁽³⁾.

44. Wzywa do **bezpośredniego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w ustalanie celów i wskaźników** dla nowej strategii. „Porozumienie między burmistrzami”, podpisane w styczniu 2009 r., pokazuje, jak władze lokalne i regionalne mogą przyspieszać realizację kluczowych kwestii politycznych, a także podejmować zobowiązania ambitniejsze niż te składane na krajowym i europejskim szczeblu sprawowania rządów.

⁽²⁾ Należy zwrócić szczególną uwagę na Komisję ds. Mierzenia Wyników Gospodarczych i Postępu Społecznego utworzoną przez prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego w celu ustanowienia nowych wskaźników do pomiaru postępu gospodarczego i społecznego, które wykraczają poza PKB.

⁽³⁾ Nowa strategia rządu walijskiego w zakresie rozwoju zrównoważonego „One Planet: One Wales” ustanawia pięć nadrzędnych wskaźników dla Walii ukierunkowanych na kluczowe elementy strategii: i) ślad ekologiczny, ii) bioróżnorodność, iii) wartość dodana brutto (odpowiednik miary PKB), iv) gospodarstwa o niskich dochodach, v) dobrobyt.

Podejście oparte na faktach

45. Podkreśla, że niniejsza opinia wykorzystuje wyniki konsultacji KR-u w sprawie przyszłości strategii zainicjowanych w Pradze w marcu 2009 r., a także aktywnego etapu badań w Brukseli, Walii i Wielkiej Brytanii. **Platforma monitoro-**

wania procesu lizbońskiego wniosła wkład w formie wszechstronnej analizy wyników konsultacji w odpowiednim terminie.

46. Uważa za niezbędne **kontynuowanie przez KR monitorowania wdrażania nowej strategii** w terenie poprzez jego sieci, w szczególności platformę monitorowania procesu lizbońskiego.

Bruksela, 3 grudnia 2009 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE
